

## Johdatus Vanhaan testamenttiin

Elokuu 2024  
Antti Pohjolainen

## Sisällysluettelo

---

|      |                                  |   |
|------|----------------------------------|---|
| 1.   | OPPITUNTI 1.....                 | 2 |
| 2.   | OPPITUNTI 2.....                 | 3 |
| 2.1. | SUOSITELTU LUKEMISJÄRJESTYS..... | 3 |
| 2.2. | IDIOMI: SALLIA .....             | 3 |

Nämä muistiinpanot on tehty käyttäen Kirkkoraamattua vuodelta 1933/1938.

Merkintä N1860/S2041 tarkoittaa Novum sananumeroa 1860 / Strong's numeroa 2041.

Novum on viisi osainen Uusi testamentti selityksin kirjasarja, julkaisijana Raamatun Tietokirja vuodelta 1980.

Kreikan tai hebrean kieliset sanat on kirjoitettu lihavoituna ja kursiivilla, esim **ergon**.

Jakeisiin tehdyt lisäykset ja selvennykset, jotka eivät ole alkuperäisessä tekstissä, on merkitty hakasulkeilla [].

Käytetyimpiä lyhenteitä:

- UT tai Ut – Uusi testamentti
- VT tai Vt – Vanha testamentti
- Ap.t. – Apostolien Teot
- Ilm. k. - Ilmestyskirja

# Johdatus Vanhaan testamenttiin

## 1. Oppitunti 1

Vanhan testamentin opiskeluun on useita erinomaisia syitä, kuten

- Vanha testamentti on Jumalan Sanaa – meidän on syytä opiskella sitä
- Se oli Jeesuksen Kristuksen opetusmateriaali
- Uuden testamentin ymmärtäminen ei onnistu ilman ymmärrystä Vanhasta testamentista – ja päinvastoin
- Siellä on paljon opetusta, jota ei löydy Uudesta testamentista
- Jeesus Kristus on raamatun ”punainen lanka” ja Vanhassa testamentissa on merkittävä määrä tietoa Jeesuksesta Kristuksesta.

### **Luukas 2:52**

52. Ja Jeesus varttui viisaudessa ja iässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

”varttui” – edistyä, edetä, menestyä (alunperin kuin pensaikossa polun raivaamista, sanan juuri tarkoittaa lyödä). Kasvoi viisaammaksi, koska hän opiskeli kirjoitettua sanaa, joka siihen aikaan oli Vanha testamentti. Jeesus Kristus sai pyhän hengen vasta myöhemmin:

### **Luukas 3:21 ja 22**

21. Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni

22. ja Pyhä Henki laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt”.

Uutta testamenttia ei voi kunnolla ymmärtää, mikäli ei tunne Vanhaa testamenttia. Esimerkkinä vaikkapa Kristuksen rooli pääsiäislampaana (1. Korinttolaiskirje 5:7<sup>1</sup>).

Aikataulu:

- Vanha testamentti kattaa noin 4000 vuotta, eli Aadam ja Eeva alkuperäisessä paratiisissa tapahtui noin 6 000 vuotta sitten. Ajoituksen kanssa on hieman eroavaisuuksia, mutta ”kaikki” raamatuntutkijat ajoittavat pienin eroavaisuuksin.
- 1. Mooses 11:32 – tämä tapahtui noin 2000 vuotta myöhemmin – puolet Vanhasta testamentista kronologisesti
- 1. Samuel 16 – Daavid voidellaan kuninkaaksi noin 1000 vuotta myöhemmin
- Aatamista Kristukseen siis noin 4000 vuotta.

---

<sup>1</sup> 1. Korinttolaiskirje 5:7 Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.

## 2. Oppitunti 2

### 2.1. Suositeltu lukemisjärjestys

Aluksi suositeltu raamatun lukujärjestys (historiallinen, storyline):

- 1. Mooses kokonaan
- 2. Mooses 1-20, 24, 32-34, 40
- 4. Mooses 11-25, 32
- 5. Mooses 32 ja 34
- Joosua 1-2, 13:1, 22-24
- Tuomarit kokonaan
- Ruut kokonaan
- 1 & 2 Samuel
- 1 & 2 Kuningas
- 1. Aikakirja 10 – 2. Aikakirja rinnakkain 2. Samuelin ja 1. ja 2. Kuninkaan kirjojen kanssa

Kannattaa lukea useita kertoja, menemättä vielä ollenkaan Mooseksen lakiin.

Kuninkaiden jälkeisen ajan historia:

- Daniel 1-6
- Esra
- Nehemia
- Ester

Loput Vanhan testamentin kirjeet ovat profeettojen kirjoja, joiden ymmärtäminen on helpompaa kun historiallinen tausta on selvä.

### 2.2. Idiomit: sallia

#### 2. Mooses 9:12

12. Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin Moosekselle.

Idiomit – wikipedian määritelmä on niin huono, että käytän tässä tekoälyn antamaa määrittystä (Mistral):

**Idiomit** on kielikuva, joka koostuu useasta sanasta ja jolla on kuvaannollinen, ei-kirjaimellinen merkitys. Idiomit ovat tyypillisiä kielelle ja kulttuurille, ja niiden merkitys ei usein selviä suoraan sananmukaisesta tulkinnasta. Idiomit ovat vakiintuneita ilmaisuja, joiden merkitys on usein selvää vain kielen puhujille.

Käytämme jatkuvasti idiomaattisia termejä, kuten

- Erottaa jyvät akanoista
- Helppo nakki
- Ihan sikana
- Jäniksen selässä
- Menee päin mäntyä
- Ottaa jalat alleen
- Potkaista tyhjää
- Suurella sydämellä
- Tuli hännän alla
- Tuulesta temmattu

Raamatussa kielikuvia käytetään täsmällisesti korostamaan käsiteltävää asiaa kiinnittämällä lukijan huomion lukemaansa. Valitettavasti useat kielikuvat ovat kadonneet käännöstyön seurauksena.

Uudessa testamentissa kerrotaan muun muassa, ettei Jumalassa ole mitään pimeyttä (1. Johannes 1:5<sup>2</sup>), Jumala on rakkaus (1. Johannes 4:8<sup>3</sup>) ja että hänellä on ihmisiä kohtaan hyvä tahto (Luukas 2:14<sup>4</sup>). Vanhassa testamentissa Jumala saattaa näyttäytyä julmana kostajana. Kuitenkin opimme Malakiasta (Malakia 3:6<sup>5</sup>) ettei Jumala muutu. Miksi näin?

Vastaus tähän ilmeiseen ristiriitaan on sallimisen idiomii. Jumala ei ota ihmiseltä pois vapaata tahtoa. Jumala ei myöskään pakota ketään tekemään syntiä josta hän pääsee sitten rankaisemaan ihmistä.

Vanhan testamentin aikana ihmisillä ei ollut kunnon käsitystä hengellisestä vastustajastamme. Vasta Jeesus Kristus paljasti saatanan kavalat juonet. Vanhan testamentin aikana heillä ei ollut pyhää henkeä – eikä siten kyvykkyyttä hengellisestä vastustaa kiusaajaa. Vanhan testamentin aikana Jumala oli piilottanut perkeleen. Jumala teki hyvää – Jumala teki pahaa. Vasta Jeesuksen Kristuksen toiminnan myötä, helluntain jälkeen, meillä uskovilla on ollut mahdollisuus vastustaa perkelettä.

Herra paadutti faaraan sydämen, eli hän salli faaraan paaduttaa sydämensä. Miksi Jumala salli sen? Hän ei voinut estää sitä.

#### **4. Mooseksen kirja 21:4-6**

4. Sen jälkeen he lähtivät liikkeelle Hoorin vuorelta Kaislameren tietä

kiertääksensä Edomin maan. Mutta matkalla kansa kävi kärsimättömäksi.

5. Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: "Minkätähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan erämaahan? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän huonoon ruokaan."

<sup>2</sup> 1. Johannes 1:5 Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka me teille julistamme: että Jumala on valkeus ja ettei hänessä ole mitään pimeyttä.

<sup>3</sup> 1. Johannes 4:8 Joka ei rakasta, se ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus.

<sup>4</sup> Luukas 2:14 "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!"

<sup>5</sup> Malakia 3:6. Sillä minä, Herra, en muutu, ettekä te, Jaakobin lapset, herkeä:

6. Silloin Herra lähetti kansan sekaan myrkkykäärmeitä, jotka purivat kansaa, niin että paljon kansaa Israelista kuoli.

Jumala johdattaa kansaansa kohti luvattua maata. Ei Jumala tahdo heidän kuolevan. Kuka tahtoo? Perkele. Kuka ”lähetti” käärmeet? Hengellinen vastustajamme.

Toinen esimerkki:

#### **1. Samuel 16:14**

14. Mutta Herran henki poistui Saulista, ja Herran lähettämä paha henki vaivasi häntä.

15. Niin Saulin palvelijat sanoivat hänelle: "Katso, Jumalan lähettämä paha henki vaivaa sinua.

16. Käskeköön vain herramme, niin palvelijasi, jotka ovat edessäsi, etsivät miehen, joka taitaa soittaa kannelta, että hän, kun Jumalan lähettämä paha henki tulee sinuun, soittaisi sitä, ja sinun olisi parempi olla."

Vanhan testamentin aikana henki eli Jumalan valituilla henkilöillä ehdollisesti. Tämä on merkittävä ero nykyisyyteen, jossa uudelleen syntyneellä henkilöllä henki on pysyvästi ei sitä voi menettää. Kuka lähetti pahan hengen – eli riivaajan - Sauliin? Saatana.

#### **Luukas 10:17-24**

17. Niin ne seitsemänkymmentä palasivat iloiten ja sanoivat: "Herra, riivaajatkin ovat meille alamaiset sinun nimesi tähden".

Vastaavaa ei koskaan sanottu Vanhassa testamentissa, sillä Vanhan testamentin aikana riivaajat ja Saatana olivat tuntemattomia. Miksi nämä seitsemänkymmentä tiesivät riivaajista? Jeesus Kristus oli opettanut heille.

18. Silloin hän sanoi heille: "Minä näin saatanan lankeavan taivaasta niinkuin salaman.

19. Katso, minä olen antanut teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään ole teitä vahingoittava.

Vihollisella – siis hengellisellä vastustajallamme – on tänään voimaa.

20. Älkää kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa."

21. Sillä hetkellä hän riemuitsi Pyhässä Hengessä ja sanoi: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille. Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt.

22. Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne, kuka Poika on, kuin Isä; eikä kukaan muu tunne, kuka Isä on, kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa."

23. Ja hän kääntyi opetuslapsiinsa erikseen ja sanoi: "Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette.

24. Sillä minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet."

#### **Johannes 1:18**

18. Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.

Ilmoittanut, **eksēgeomai** – kertoa, ilmoittaa. Käännetty sanoilla "kertoivat", "ilmoittanut", kaksi kertaa "kerto", "kertoivat", "kertonut". Sanalla on kuitenkin laajempi merkitys kuin pelkästään kertoa, sillä sanaa sisältyy merkityksen selittäminen. Tästä sanasta on johdettu sana eksegetiikka eli 'raamatunselitysoppi'. Jeesus Kristus on kertonut – selittänyt siten että me voimme sen ymmärtää – Jumalan todellisen luonteen. Uuden testamentin seurakuntakirjeet ovat edelleen syventäneet tätä ymmärrystä.

Katsotaanpa mitä Jeesus Kristus puhui hengellisestä vastustajastamme:

#### **Johannes 8:42-44**

42. Jeesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; en minä ole itsestäni tullut, vaan hän on minut lähettänyt.

43. Minkätähden te ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden, että te ette kärsi kuulla minun sanaani.

44. Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä.

Ennen kuin Jeesus Kristus tuli, ihmiset tiesivät, että riivaajat aiheuttavat ongelmia. He kuitenkin luulivat, että nämä riivaajat olivat Jumalan lähettämiä, kuten jo luimme 1. Samuelin kirjasta.